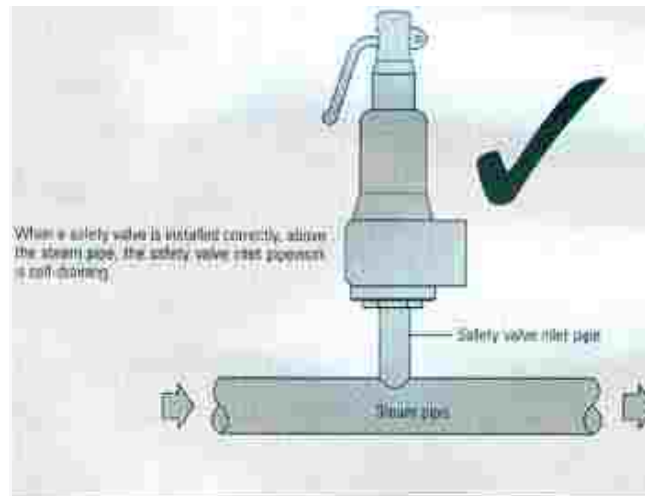

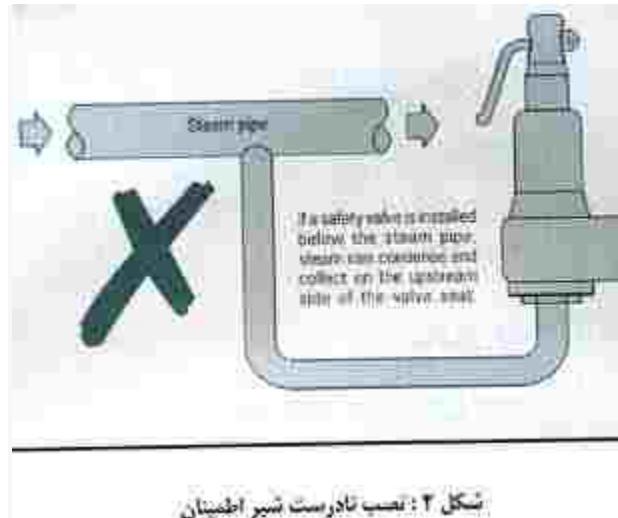
میزان بسته شدن کامل شیر اطمینان پس از آزادسازی جریان و برگشت فشار سیستم به شرایط عادی را اصطلاحات Seat tightness عنوان می کنند.

در صورتی که شیر اطمینان بدرستی بسته نشده و به عبارتی فشار دیسک بر روی سیت به اندازه کافی نباشد، نه تنها احتمال نشتی سیال از شیر اطمینان وجود دارد، بلکه پس از مدتی موجب از بین رفتن سطوح آب بندی و باز شدن مکرر شیر خواهد شد. یکی از عوامل موثر در tightness یا بسته شدن کامل شیر بدون نشتی، جنس نوع دیسک و میزان صافی و نوع پرداخت آن است. همچنین سطوح دیسک و سیت باید مقاومت کافی در برابر خوردگی را داشته باشند. در برخی از شرایط امکان استفاده از سیل نرم بجای سیلهای فلزی وجود دارد که tightness یا آب بندی بیشتری به همراه دارد، اگرچه صدمه پذیرتر می باشد. عامل دیگری که در این فاکتور موثر است، به نوع نصب شیر مربوط می شود. باید دقت نمود که قبل از راه اندازی سیستم، براده ها و مواد خارجی کاملاً از سیستم تخلیه شده باشند و سپس شیر اطمینان بر روی سیستم نصب و راه اندازی شود، زیرا وجود این ذرات ممکن است موجب صدمات جدی به قسمت نشیمنگاه گردد. در سیستمهای بخار، شیر اطمینان باید طوری نصب شود که از جمع شدن کندانس در ورودی شیر اطمینان جلوگیری شود و این امر با نصب شیر در قسمت فوقانی لوله قابل اکتساب است. (شکل 1)

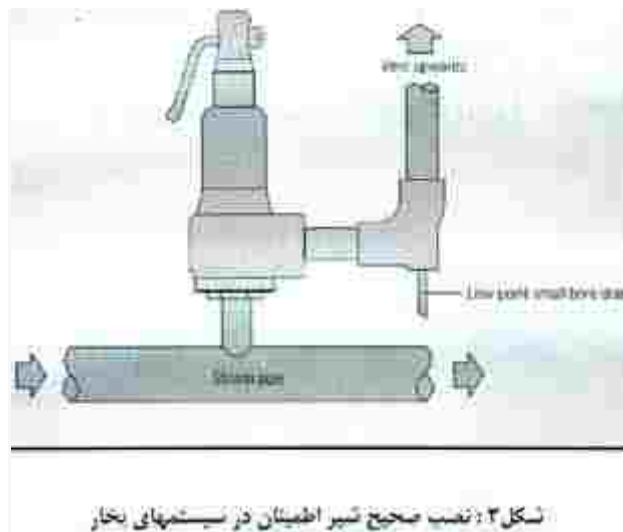

شکل 1: موقعیت نصب صحیح شیر اطمینان در سیستم بخار

در صورتی که شیر در زیر لوله نصب شود، جمع شدن کندانس موجب مرطوب شدن بخار نزدیک شیر شده و باعث خوردگی و سپس نشتی می گردد (شکل 2).

هم چنین لازم است تا همیشه خروجی شیر اطمینان بطور کامل تخلیه شود تا از افزایش احتمال خوردگی و نشتی جلوگیری شود (شکل 3).

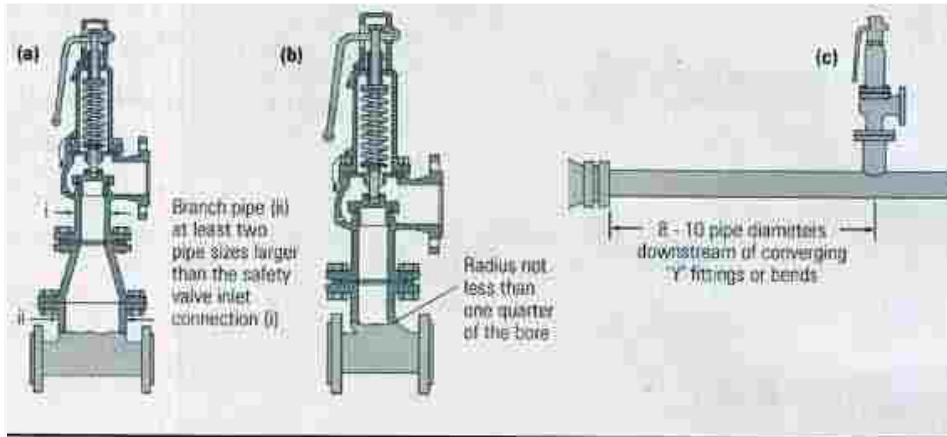
گیرافتادن ذرات خارجی و رسوبات بین سیت و پلاگ در زمان عملکرد عادی شیر اطمینان و یا هنگام آزمایشهای دوره ای نیز موجب از بین رفتن آب بندی شیر اطمینان می شود. بلند کردن بیشتر دسته شیر ممکن است موجب خروج این اجسام شود. اغلب مشکلات نشت بخار در شیرهای اطمینان در زمان حمل و نقل، جمع شدن ناخالصی و یا نصب نادرست اتفاق می افتد. تست استاندارد میزان آب بندی داخلی شیر اطمینان معمولاً بر اساس AP1572 صورت می گیرد.

حمل و نقل شیرها باید بصورت ایستاده (حالت روبه بالا) انجام شود و هرگز نباید از دسته شیر بعنوان نقطه اتکا استفاده نمود. همچنین پوششهای محافظ فلنجهها و پلاکه نباید قبل از نصب دائمی برداشته شوند.

لوله ورودی به شیر اطمینان باید طوری طراحی شود که حداقل افت فشار ممکن در زمان تخلیه را داشته باشد (معمولاً 3% فشار تخلیه) و بدین منظور می توان:

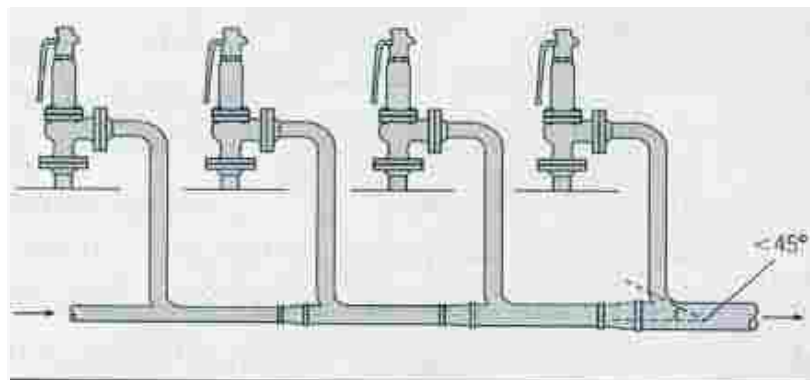
قطر ورودی به شیر اطمینان را بزرگ در نظر گرفت (شکل 4: a) در صورتی که شیر اطمینان در مسیر دور از زانوئی و انشعاب و توسط لوله مستقیم و کوتاهی به خط اصلی وصل شود، حداقل قطر لوله ورودی شیر اطمینان می باشد. در خطوط قطور و یا هر لوله دارای زانوئی، قطر انشعاب باید حداقل دو برابر قطر اتصال ورودی شیر اطمینان بوده و توسط تبدیل به قطر شیر اطمینان برسد. استفاده از زوایا و گوشه ها به صورت منحنی مطابق شکل 4b؛ کاهش طول لوله ورودی به شیر؛

نصب شیر با فاصله حداقل 8 تا 10 برابر قطر لوله بعد از هر گونه تبدیل همگرا، واگرا، زانوئی و یا اتصالات Y شکل (شکل 4. c).

شکل 4: نصب صحیح شیر اطمینان

شیر اطمینان باید همواره بصورت عمودی و روبه بالا نصب شود. نصب زاویه دار شیر می تواند بر نحوه عملکرد تأثیر گذار باشد. همچنین نصب شیر اطمینان در انتهای خطوط طویل که معمولاً دارای جریان نیز نیستند، صحیح نیست. در انتهای این لوله ها امکان جمع شدن کندانس و جرمهای خارجی که می توانند منجر به صدمه به شیر و اخلاص در کار آن شوند، وجود خواهد داشت. در مورد لوله خروجی، مناسب است که در سیستم های بخار و گاز، لوله به سمت بالا حرکت کرده و در سیستمهای مایع، حرکت و به ژائین داشته باشد و در هر صورت مهم است که هر واریزی دارای تخلیه باشد.

شکل 5: استفاده از لوله مشترک تخلیه در شیر اطمینان

لوله های خروجی افقی باید دارای شیب حداقل 1:100 در جهت دور شدن از شیر باشند تا از تخلیه ثقیلی شیر، اطمینان حاصل شود. جمع شدن آ در خروجی شیرهای اطمینان ممکن است باعث اخلاص در عملکرد و یا زنگ زدگی در فنر و قسمتهای داخلی شود. بسیاری از شیرهای اطمینان دارای اتصال تخلیه در روی بدنه هستند و در غیر این صورت باید مطابق شکل 3 لوله شیر تعبیه شود. خروجی این لوله باید به محل ایمن و مناسبی هدایت گردد. ایجاد فشار برگشتی بر روی شیر اطمینان موجب اخلاص در کار آن خواهد شد و بدین منظور

مقدار فشار معکوس باید کمتر از 12% فشار آزادسازی در نظر گرفته شود. از معادله زیر می توان به منظور اندازه گیری قطر لوله خروجی استفاده کرد:

$$d = (L_e m^0 v_g / 0.08P)^{1/5}$$

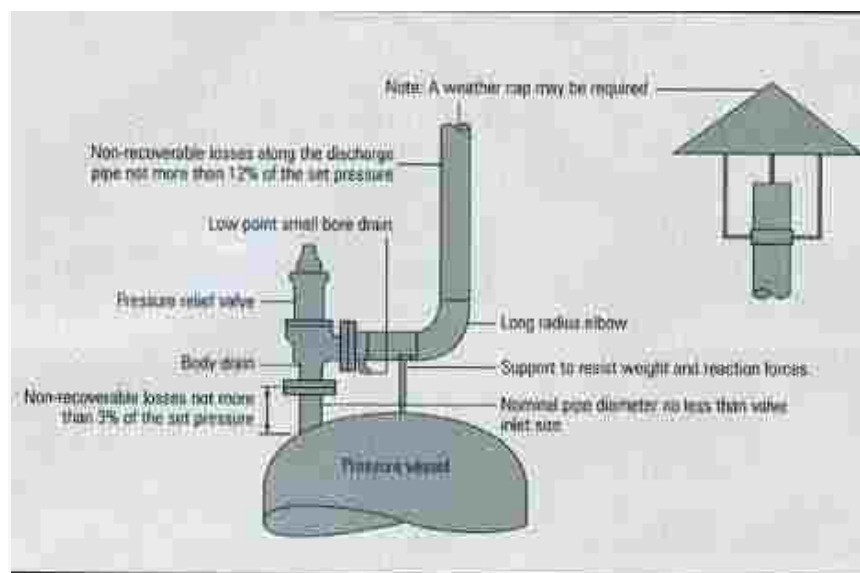
$d =$ قطر لوله (mm)

$L_e =$ طول معادل لوله (m)

$m^0 =$ ظرفیت تخلیه (kg/h)

$p = 12\%$ فشار آزادسازی

$v_g =$ حجم مخصوص بخار در فشار آزادسازی (m^3/kg)

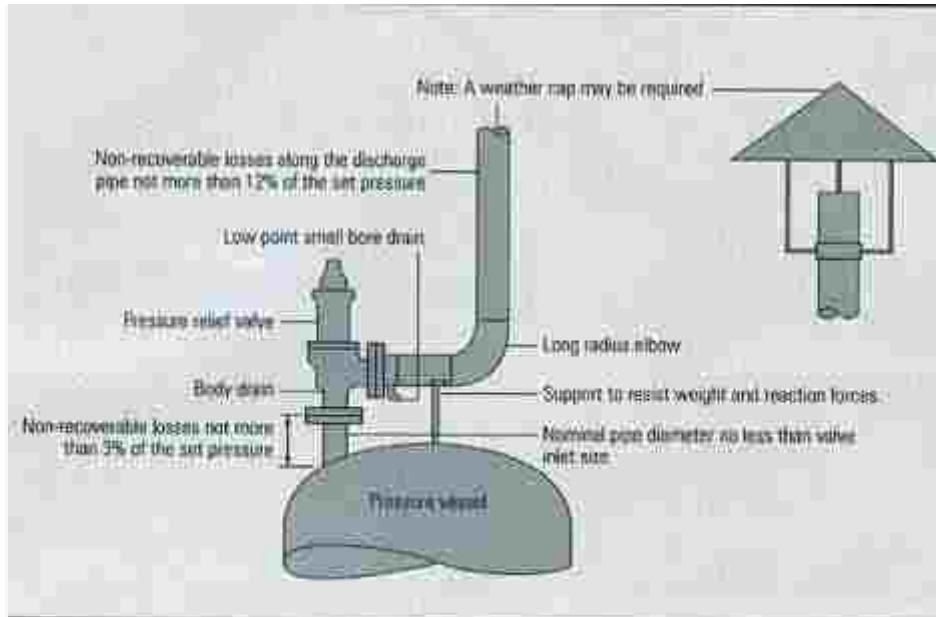

شکل ۶: نصب شیر اطمینان یا سیستم تخلیه باز

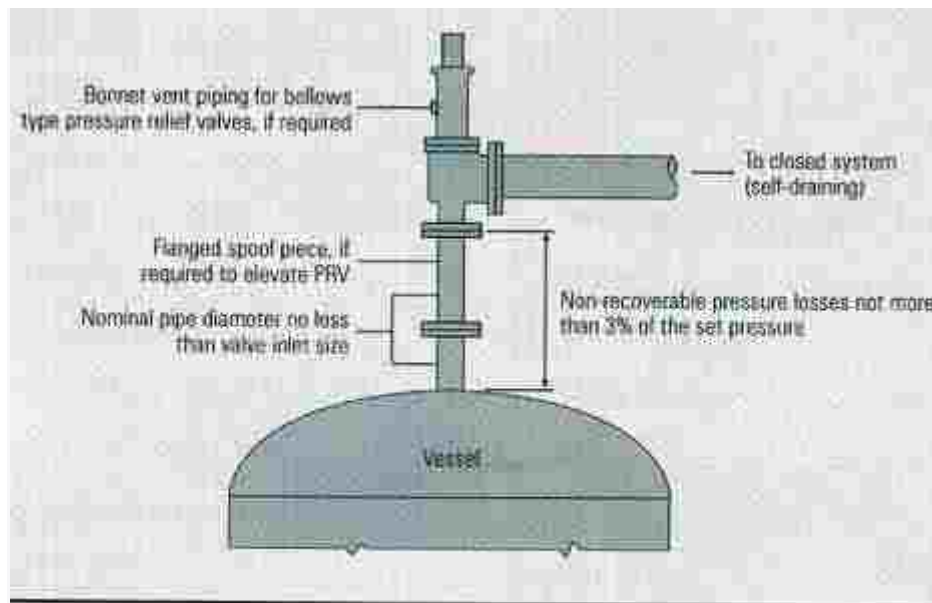
مثال: شیر اطمینان وظیفه تخلیه 1000 kg/hr بخار اشباع را از طریق لوله ای به طول معادی 25m دارا است. فشار آزادسازی برابر 10 barg است. حداکثر فشار برگشتی مجاز روی شیر اطمینان برابر 12% فشار خروجی است:

با استفاده از جدول بخار اشباع در این فشار $v_g = 0.81 m^3/kg = 1.2 \text{ barg}$:

قطر داخلی لوله خروجی حداقل باید برابر 46 mm باشد. استفاده از لوله مشترک تخلیه جهت چند شیر اطمینان خصوصا در سیستمهای بخار، چندان مناسب نبوده و در صورت لزوم باید نکات طراحی و اجرا بدرستی رعایت شوند. در صورت استفاده از لوله مشترک، قطر لوله در هر مقطع، جهت تخلیه تمام اتصالات ورودی باید به اندازه کافی بزرگ بوده و بنابراین با ورود هر شیر، افزایش می یابد. اتصالات ورودی نباید با زاویه بیشتر از 45⁰ صورت گیرند (شکل 5).

شکل ۶: نصب شیر اطمینان یا سیستم تخلیه باز

شکل ۷: نصب شیر اطمینان یا سیستم تخلیه بسته

شکلهای 6 و 7 نشان دهنده نحوه نصب شیرهای اطمینان بر روی منابع و مخازن و تخلیه آنها به سیستمهای باز یا بسته است.